

Resume

Natura 2000 område nr. 100 Sølsted Mose

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et areal på 155 hektar. Heraf er knap 3 ha statsejet. Dansk Ornitologisk Forening (Fugleværnsfonden) ejer ca. halvdelen af mosen. Området er en nedbrudt højmosse med spredte tørvegrave, kratskov og enkelte engarealer. Dele af mosen er meget tilgroet.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte mosenaturtyper og fiskearten dyndsmerling. Sølsted Mose er den eneste lokalitet i Danmark, hvor den sjældne fisk dyndsmerling yngler. Arten har været kendt siden 1970'erne og er fundet i de vandløb, der afvander mosen til den nordligt beliggende Sejersbæk. Fuglearter som trane, rørhøg, rørdrum og rødrygget tornskade yngler i området. Af øvrige ynglefugle kan fyrremejse og pungmejse nævnes. Mosgøgeurt forekommer i en relativt stor bestand. Der er fundet kortsporet blærerod i en af tørvegravene i mosens nordøstlige del. Den fredede kongebregne har flere forekomster i mosens sydlige del.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsberigelse fra luften udgør en trussel for mosen, idet den forårsager tilgroning og favoriserer mere næringskrævende arter. Det gælder for alle naturarealer i Natura 2000-området, at de er negativt påvirket af luftbåret kvælstof. For de meget næringsfattige naturtyper nedbrudt højmosse og hængesæk gælder det, at den høje ende af tålegrænseintervallerne for kvælstofpåvirkning er overskredet på hele arealet.

Natura 2000-områdets småsøer og vandhuller er i dele af området truet af udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsjord.

Tilgroningen med vedplanter er omfattende og en trussel mod de åbne mosearealer og vandflader, herunder brunvandede søer. Omfattende afvanding og dræning fremskynder tilgroningen og nedbrydningen af højmosen. Vandstanden er hævet i mosen ved afpropning af kanaler, men der sker fortsat vedligeholdelse af kanaler og vandløb samt omfattende afvanding og dræning i mosen. Dræningen af mosen og vedligeholdelse af kanalerne i mosen er en trussel mod dyndsmerlingens levevilkår.

Målsætning og indsats

I området er der særlig fokus på den nedbrudte højmosseflade og dens potentiale for gendannelse af højmosse, samt områdets funktion som levested for fiskearten dyndsmerling. Genopretning af højmosse har 1. prioritet, men om muligt indtænkes hensynet til dyndsmerlingen i indsatsen for at bevare højmosen.

Der skal sikres god - høj naturtilstand for områdets naturtyper og områdets funktion som levesteder for dyndsmørling. Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsatsen vil dreje sig om at skabe den mest hensigtsmæssige hydrologi i Sølsted mose, således at der skabes forudsætning for at der på sigt kan udvikles højmoser. Arealet med hængesæk udvides.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.		X		
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)			X	
Reducere forstyrrelser				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til samdrift af mindre og adskilte naturområder.				X